

IV - PARŽIKOVA BEČKA PRAKSA¹

U personalnom listu Karla Paržika, u kojem su, kao i za sve druge državne službenike, bili upisani provjereni i dokumentovani podaci, navedeno je da je radio kao arhitekt i rukovodilac izgradnje kod jedne građevinske firme u Beču prije stupanja u službu kod Zemaljske vlade u Sarajevu.² Zatim, dr Ante Buljan je naveo da je Paržik “bio zaposlen pri gradnji na glasovitoj Votivnoj crkvi u Beču”.³

Nepoznato nam je koje godine je Paržik završio Građevinsku srednju školu u Beču, ali se zna da se tek u svojoj dvadesetprvoj godini, 1878. godine, upisao na Akademiju likovnih umjetnosti, što omogućava pretpostavku da je imao neku građevinsku praksu nakon završetka srednje škole. Nepoznat nam je i razlog prekida studija u toku školske godine 1879/80, ali je i tu činjenicu moguće dovesti u vezu sa eventualnim praktičnim radom van Akademije.

Ako je Paržik imao učešća u izgradnji bečke Votivkirche, onda je to moglo biti upravo u ovim godinama pred njen završetak 1879. godine.⁴ Već je navedeno sudjelovanje praškog graditelja Josefa Krannera u izgradnji ove Ferstelove crkve, a osim njega, u bečkoj arhitekturi imali su, nakon 1848. godine, značajnog udjela i drugi praški graditelji kao npr. Carl Rziwanz i Herman von Bergman.⁵ Ove činjenice navode na pretpostavku o mogućem Paržikovom radu u okviru neke graditeljske firme koju su Česi vodili u Beču. Paržikovo školovanje na Akademiji završilo se krajem prvog semestra 1881/82, te je od početka 1882. do proljeća 1884. godine vjerovatno radio u nekoj firmi – u kojoj i na kakvim poslovima, zasad su pitanja za buduća istraživanja.

¹ Iako nisam uspjela dokumentovati Paržikovu bečku praksu zbog (dosadašnje) nemogućnosti da obavim neophodna istraživanja u bečkim arhivima, navodim sve zasad poznate podatke i pretpostavke o mogućim pravcima istraživanja za eventualne buduće dopune Paržikove profesionalne biografije.

² ABH, ZVS-Prez., 1916, br. 3984.

³ Vidjeti napomenu br. 1, poglavlje I.

⁴ Nacrte za unutarnje uređenje Votivkirche Ferstel je izradio 1878. i 1879. godine. (N. Wibiral u. R. Mikula, *Heinrich von Ferstel*, Wiesbaden 1974, 6.)

⁵ R. Wagner-Rieger, *Die Wiener Ringstrasse...*, 85.